

علم زیبای عقل است
وایمان زیبای روم

ژانر: دروسناحي
زمن: زميني
مکان: سمن

سوم

جوزای ۱۳۸۸ مطابق جون ۲۰۰۹

جام

سال دوم

صفحه اول

شماره

مصاحبه با مل پاسوال عبدالباقي نورستاني قوماندان امنیه غور در رابطه به اوضاع امنیتی این ولایت

جام: آقای نورستانی مقدم از همه سلام جام را پذیرا شوید و به عنوان نخستین سوال، از اینکه وضع امنیتی در غور به تدریج به وخامت میگرداند تدابیر شما باخاطر تامین امنیت مطمئن در غور در طی سال جاری عمدتاً "چه میباشد؟"

قوماندان امنیه: قوماندانی امنیه ولایت غور باخاطر بهبود بخشیدن وضع امنیتی تدابیر ذیل را روی دست دارد:

۱- اکثریت قاتلین دستگیر و به پنجه قانون سپرده شده است و تعداد از آنها فرار نموده که تحت تعقیب شدید پولیس قرار دارند تا گرفتار و به پنجه قانون سپرده شوند.

۲- قوماندانی امنیه ولایت غور بدون خستگی شب و روز در خدمت مردم بوده بخاطر آرامش این ولایت تلاش میورزند.

جام: علت امنی های اخیر که طی دوماه به تعداد ۱۷ نفر از هموطنان در نقاط مختلف غور به شهادت رسیده اند چه بوده؟ آیا طالبان هم در چنین قتل ها دست دارند یا خیر؟

قوماندان امنیه: باید تذکر داد که قتل های اخیر در ولایت غور ناشی از خصومت های چندین ساله و خشونت های خانواده گی بوده و هیچ نوع موضوع سیاسی و دخیل بودن دست طالبان درین قتل ها شامل نمی باشد.

جام: بر اساس شایعات موجود بعد از قتل دونفر اخیر در قریه سوخته، تعداد از خانم ها به اسارت و یکتعداد از اطفال به قتل رسیده و نیز یک عده از خانه های نشیمن به آتش کشیده شده است نظر شما در مورد چه میباشد؟

قوماندان امنیه: بعد از قتل دونفر در قریه سوخته این ولایت تعداد از مردم محل به عنوان طرفداران قاتل مهاجر گردیدند که منازل شان خالی از سکنه بوده که بعداً توسط اشخاص نامعلوم به تعداد یازده منزل به آتش کشیده شده که تعداد حریق و تعدادی قسماً خساره مند گردیده است و بعداً "هیات تحت ریاست سمونوال حبیب الرحمن خرمی معاون کشفی ... ادامه به

صفحه (سوم)

انتخابات و چالش ها

گل احمد عثمانی

انتخابات نخستین پله در نردبان دموکراسی است. رای دهنده گان باشناخت از پله های آن به سوی اهداف مشترک شان قدم میگذارند و نقش تحول آفرین خود را ایفا میکنند. انتخابات پایه و اساس ارزش های نظام های دموکراتیک را تشکیل میدهد که نهادهای نظارت کننده و اجرائی آن بر مبنای رای و گزینش شهروندان بوسیله سازمان ها، نهاد های اجتماعی و سیاسی انتخاب و اراده ملی تامین و تمثیل شده میتواند.

همچنان جلوگیری از تخطی از ارزش های نظام از وجایب ملی عناصر، سازمانها و تشکل های ملی و مدنی است.

نباید اجازه داد کسانی که این نظام و ارزش های آنرا به نفع شخصی خود نمی بینند مجال توطیه پیدا کنند و فرصت انتخابات را بمثابه مهمترین زمینه تحقق نظام از مردم ما بگیرند.

حرف مهم دیگر چگونه رفتن مابه پای صندوق های رای است، زیرا در کشورهای که دارای احزاب سیاسی قوی، مطبوعات قدرتمند، و نهادهای مجرب مدنی هستند انتخابات نیز سازمان یافته و نظام مند است، اما در کشور ما که این زمینه ها و تجربه ها کمتر مساعد و موثر است کاردشوار تر میشود، با آنهم از تجارب حاصله از انتخابات قبلی باید آموخته باشیم که عدم انسجام و هماهنگی میان نیروهای اجتماعی، نهادهای مدنی، شخصیت های علمی، ملی و عدالتخواه موجب شد تا افراد و حلقهات استفاده جو که خود در ایجاد و تداوم بحران نقش داشتند از انتخابات بهره گیری کنند. ... ادامه به صفحه (دوم)

از میان خبر ها

✓ کمیته هماهنگی صحتی ولایتی تحت ریاست دکتری گانه رئیس صحت عامه غور با اشتراک تیم مدیریتی صحت عامه (PHO)، رئیس شفاخانه، نماینده شورای ولایتی، مسولین موسسه IAM، نماینده موسسه CHA، نماینده ریاست امور زنان، نماینده موسسه ورلدویژن و گلوبل پارتنر در دفتر ریاست صحت عامه تدویر یافته و روی مشکلات صحت در غور و موضوع سپردن خدمات BPHS (خدمات صحتی اساسی) مراکز صحتی و لسوالی لعل و سرچنگل به موسسه CHA بحث و تبادل نظر صورت گرفت و همچنان ریاست صحت عامه از کار کردگی و همکاری حدود ۳۵ ساله IAM در بخش صحت تقدیر کرده و تحایف که از طرف ریاست صحت عامه تهیه شده بود نیز توسط رئیس صحت عامه و نماینده شورای ولایتی به مسولین IAM اهدا گردید... ادامه به صفحه (سوم)

چرا این همه بی توجهی در غور؟

عطا محمد محمدی

اگر به تاریخ غور باستان نظر اندازی شود دیده میشود که دودمان شاهی غوریها در حدود هفتصد سال در سرزمین غور و بخشهای وسیعی از مشرق زمین فرمانروای کرده و امپراطوری بزرگ اسلامی تشکیل دادند که ربع شرقی دنیا در قبضه آنها قرار داشت و خدمات ارزشمندی را جهت انتشار و توسعه اسلام نموده اند و همچنان توجه جدی پرورش و رشد اهل علم و ادب داشتند و در بارشان مرجع عالمان و شاعران بود چنانچه یک تعداد شاعران و عالمان برجسته به دربارشان به سر می بردند و غور مهد تمدن محسوب میشد، باتاسف که آن امپراطوری با همه شکوه و عظمت از بین رفت و نابود شد. اکنون غور و غوری ها نه دارای قدرت سیاسی، نظامی و اقتصادی هستند و نه هم در دستگاہ دولت فعلی ... ادامه صفحه (سوم)

انتخابات و...

اهمیت ورزش

اوضاع امنیتی

وبازسازی در غور

محمد ناصر انوری

بشیر احمد صاحبی

زورزش پرورش ده جسم و جان را

که نیرو میدهد پیرو جوان را

طوری که همه میدانیم ورزش امروزه به عنوان یکی از مهم ترین دل مشغول های آحاد جهان گردیده است و میتوان ادعان نمود که بهترین فرصت هارادرمیادین جهانی برای خودبوجود آورده است، صرف نظر از استفاده سیاسی و مالی در ورزش، میتوان بابرنامه های خوب و مدون و عالی حرکتی نوین رابرای تاثیر گذاری بر روی جوامع بشری ایجاد نماید.

در هر صورت تمام دست اندرکاران براین باورند که صرف هزینه درست جهت طراحی برنامه های آتی کافه مردم باعث رشد و شکوفای جامعه میشود، ورزش یکی از موارد جهت کنترل و هدایت متعادل جوامع انسانی میباشد که تاثیر ورزش در تن و روان بسیارحایز اهمیت میباشد، در گذشته نیز اکثر دانشمندان براین باور بودند که فکر سلیم در بدن سالم است.

ورزش براساس زیرساخت توانای ودانای و بینای طراحی شده است. رشته های ورزشی خوب هستند و باید ورزش را یک هنر دانست، و استاد رایک هنر مند، همانطوریکه یک سنگ تراش باهنر مندی و اندیشه خود از یک سنگ سخت و بی روح یک اثر هنری بزرگ می آفریند همین طور استاد و مربی ورزش از یک بدن سخت و بی حال بدن آراسته و زیبا می آفریند، و این هم هنر یک استاد و مربی میباشد.

پس ورزش یک هنر است و ورزش کاران باید در زمره هنرمندان قرار گیرند.

بیاید برای آینده سالم و روشن تری فکر کنیم و گوشها و چشمهای خود را با کنیم و ببینیم که در جان چه میگردد و در افغانستان و بویژه در غور چه؟

چرا جوانهای و ملت ما به ورزش اعتنا ندارند؟

خواهران که قشر عظیم از جامعه هستند، میتوانند سبکهای ورزش را در راستای بلند بردن مقاومت وجود و سالم ساختن خود تمرین نمایند که متأسفانه در مورد خواهران در کشور ما مشکلات زیاد وجود دارد بی خبر از اینکه ورزش و تمرین رشته های مختلف آن برای صحت و سالم ماندن مادران و خانم ها از اهمیت ویژه برخوردار میباشد و می توانند اطفال سالم را بوجود بیاورند.

باعزم ملی، اراده ملی و بخاطر جامعه سالم و صحت مند میتوانیم زمینه رشد و تکامل ورزش را بوجود بیاوریم.

متأسفانه مشکل عمده که امروز انتخابات را به چالش گرفته است همانا نبودن امنیت مطمئن و دامن زدن

به مسایل قومی، منطقی، زبانی و نژادی بوده که اصل و اهمیت یک انتخابات شفاف و عادلانه را خدشه دارمی سازد و از طرف دیگر مردم بعضی مناطق هنر فر چندین عدد کارت رای دهی دارند و برخی مناطق در عین ولایت روی مشکلات مختلف تاحال حتی کارت رای دهی ندارند و همچنان نیگرانی های نیز از تخطی و تخلف های احتمالی در جریان برگزاری انتخابات در مراکز رای دهی در صورتیکه نیروی های اردوی ملی و پولیس ملی قوی و ناظرین ملی و بین المللی حضور نداشته باشد وجود دارد، لذا از مقامات ذیصلاح و مسولین کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان انتظار میرود از اینکه در آستانه برگزاری روند دوم انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای ولایتی قرار داریم، و یکبار دیگر برای ملت مظلوم افغانستان حق و چانس آن میسر گردیده تا خود ز عیم و نماینده گان شائسته و سالم را انتخاب نمایند، بادل سوزی کامل و توجه قاطع در مراکز رای دهی مامورین و کارکنان صادق و بی طرف را مقرر و نیز در تمام مراکز رای دهی نیروهای قوی امنیتی اردو ملی و پولیس توظیف فرمایند تا رسانه ها، ناظرین ملی و بین المللی و نهادهای مدنی بدون نیگرانی و هراس در جریان پروسه رای دهی و شمارش دقیق آرا که در مراکز رای دهی صورت میگردد قرار بگیرند و از شفافیت و عادلانه بودن برگزاری انتخابات مردم مطمئن الحال گردیده و نیز رای دهنده گان بتوانند بدون کدام فشار و تهدید رای خود را بادرک مسئولیت اسلامی و میهنی برای کاندید مورد نظر خود انداخته و در گزینش رهبر و نماینده متعهد و صادق اراده خود را تمثیل و رسالت ملی و وجدانی خود را ادا نمایند.

ملت گرامی افغانستان و بویژه مردم بادیانت غور حسب شائسته سالاری و بدون در نظر داشت ملحوظات قومی، زبانی و سایر پدیده های منفور اجتماعی کسی در انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای ولایتی برگزینند که تا با خرد مندی، صداقت کامل، دلسوزی و تدبیر به دشمنی ها و اختلافات گذشته نقطه پایان گذاشته، امنیت و ثبات را تامین، رشد اقتصادی، تعلیمی و اجتماعی را توأم با بازسازی سرزمین ویران شده سرخط همه برنامه های خویش قرار دهد تا زین حالت های ناهمگون و مافیای متنوع و گوناگون نجات حاصل نمائیم.

از شکست و اضمحلال طالبان یعنی از سال ۱۳۸۰ الی سال ۱۳۸۶ وضع امنیتی در غور با آنکه بازسازی و انکشاف لازمه وجود نداشت خیلی خوب و قناعت بخش بود هر کس میتوانست بدون ترس و هراس از یک منطقه به منطقه دیگر و از یک ولسوالی به ولسوالی دیگر رفت و آمد و سفر نماید، نی ترس طالب بود و نی ترس از گروپ های مسلح غیرمسئول، مردم میتوانستند در فضای امن و آرامش به زندگی یومیه خویش ادامه دهند اما با تاسف ناامنی ها از اواسط و اواخر سال ۱۳۸۶ به تدریج قوس صعودی را طی کرده و وخیم گردید، که گاهی در یک ولسوالی و گاهی در یک منطقه دیگر افراد مسلح غیرمسول ظاهر گردیده، قتل و قتال و ناآرامی آهسته آهسته در شهر و روستای غور مستولی گردید چنانچه طی بیش از دو سال است که هر لحظه خبرهای دلخراش از کشته شدن هموطنان مان از هر نقطه غور به گوش میرسد.

اکنون اگر اوضاع و جوی حاکم در غور به دقت مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد مشاهده میشود که امنیت واقعی و مطمئن در این دیار حکم فرمانبده، چنانچه یکتعداد از هموطنان مادر زیر ریش مقامات دولتی وزیر پرچم حکومت و پیش چشم پولیس در روز روشن مورد حمله مسلحانه قرار میگیرند که در نتیجه یا کشته و یا زخمی میشوند.

در اطراف و اکناف غور هر روز حادثه جدید متاثر کننده و بدتر از واقعه قبلی رخ میدهد. نبود انکشاف متوازن و کندی روند بازسازی در غور و عدم قاطعیت دولت در حوادث باعث سلب اعتماد مردم گردیده است، از طرف دیگر ناامنی شدن مسیر و سرک غورالی هرات اثبات میرساند.

در صورت متشنج و وخیم شدن این مسیر بزرگترین قربانی را مردم بی گناه و بی دفاع می پردازد و شاید تاثیرات منفی را بر سر نرخی اجناس و مواد که از هرات به غور انتقال داده میشود گذاشته و باعث بلند رفتن قیمت ها چنانچه نیز وجود دارد میگردد، و تاحال ارگانهای امنیتی درین راستا که بارها مردم و مسافری از آزار و اذیت شان توسط افراد مسلح غیرمسول و مخالف دولت درین راه شکایت کرده اند کدام اقدام قاطع و صریح ننموده اند، باید گفت مردم غور را فعلاً "نه تنها وضع امنیتی نابه سامان و ناهمگون و عدم بازسازی و بلند بودن قیمت ها می آزارد بلکه فساد و ارتشا در سطوح مختلف ادارات ملکی و بخصوص بخشهای عدلی و قضائی ملت و مردم را در گلیم یاس و فاصله از دولت نشانده که اعتماد و باور مردم راجع به برنامه های بازسازی، اجتماعی، تعلیمی و اقتصادی کم رنگ گردیده و در برخی موارد از بین رفته است که این روند عواقب ناگوار داشته نه تنها باعث بیزاری ملت از دولت میشود بلکه منافع ملی و استراتژی دولت را تدریجاً به مخاطره و ناکامی مواجه می سازد.

چراغوری ها این همه ...

به پست های بلند و کلیدی قراردارند ، با وصف اینکه مردم غور در دوران جهاد مقاومت جان ها ی شریں شانرا بخاطر حفظ وحراست تمامیت ارضی ونوامس ملی قربان کردند وفرزندان رشید این خطه مردخیز تاآخرین لحظات باگروه متجاوزودیکتاتوری تابه دندان مسلح طالبان مردانه وارزمیدند وازخاک و سرزمین خود جانانه دفاع کردند تا که در فرجام باعث شکست متجاوزین شد .

اما این مردم با این همه مجاهدتها وجان نثاری های کاملاً فراموش شدند ، ومانند سایر ولایات توجه لازم به این ولایت صورت نگرفته است ، در حالیکه مرکز ولسوالیهای ولایات دیگر دارای سرک اسفالت ، برق ، بازسازی های در همه عرصه های اجتماعی وتعلیمی به شکل اساسی ، صدها امتیاز وتسهیلات دیگر از جمله بورس های خارجی وسهمیه های فوق العاده به دسترس آنها قرار دارد .

از دولت انتقالی وانتخابی تاحال مدت زیادی سپری شده است ولی درین ولایت به قدریک ولسوالی ولایات دیگر توجه وبازسازی صورت نگرفت وبه تحصیل کرده گان و افراد لایق که توانای واستعداد خدمت ردا داشتند هیچ مقام و کرسی داده نشد غور کاملاً به فراموشی سپرده شد ، چاردر بند دوکان که دوطبقه ساخته شده وسفید کاری گردیده است وتاحدی سیمای شهر را خوب نشان میدهد همراه با پلچک های داخل شهر از پول شخصی مردم ساخته شده است نه از طرف کدام موسسه خارجی ودولت .

در شرایط کنونی در ولایاتی که جنگ است تروریست وطالبان است دولت بشترین تلفات جانی ومالی رامتحمل میشود بازسازی به سرعت ادامه دارد ، سرک های شان اسفالت ، شفاخانه ها و کلینیک ها ومکاتب اعماری شود ، در حالیکه در غور نه تروریستی است ونه هم وضع امنیتی نابه سامان است پس چرا به این مردم توجه نمیشود؟

آیا تحکیم صلح وامنیت در غور سبب بی توجهی دولت شده است ؟ اگر جواب مثبت است خوب واگر منفی است پس چرا در دیگر ولایات که وضعیت امنیتی بحرانی ومتشنج است توجه صورت میگیرد ، بازسازی میشود، پست های مهم دولتی در دسترس شان قرار داده میشود وهر ناز که بکنند خریده میشود؟

برعکس مردم ما از هر نوع کمک وتوجه دولتی وموسسات کمک کننده محروم وبی بهره هستند تاکنون حتی یکوعده هم در عمل پیاده نگردیده است

از میان خبرها...

- ✓ تعداد از کثیری از نماینده گان ومسولین رسانه ها ونهادهای مدنی غور همراه با نماینده شورای ولایتی ونماینده دفتر ولایتی کمیسیون مستقل حقوق غور بخاطر ناامنی ها وبویژه جهت حادثه اخیر منطقه سوخته باوالی غور ملاقات کرده وخوهران دستگیری قاتلین مردم ونامنی ها شدند
- ✓ نماینده گان ۲۱ قریه لیسه ده سنگ ولسوالی لعل وسرجنگل مشکلات نبود تعمیر مکتب ، کلینیک وعدم تادیه کمک های موسسات را به شکل موثر بمقام ولایت مطرح نمودند .
- ✓ به منظور ارتقا دانش مسلکی ژورنالستان جلسه مقدماتی دردفتراگان ملی جوانان غور تدویر یافت
- ✓ بزرگان قوم ده مرده ولسوالی تولک با صدور قطعنامه خوهران اشد مجازات قاتل گل احمد خان غفوری شدند.
- ✓ جلسه اضطراری کمیته ملی مبارزه باحوادث به ارتباط خسارات وارده ناشی از سیلاب های اخیر در مقر ولایت غور تدویر یافت .
- ✓ قوماندان تیم PRT-8 تقدیرنامه ایساف را به والی غور تقدیم نمود.
- ✓ مقدار دوتن مواد شامل آرد ، برنج ، لوبیا ولباس از طرف تیم PRT-8 برای آسیب پذیران ناشی از سیلاب ها تحویل کمیته ملی مبارزه باحوادث شد
- ✓ رسانه های چاپی ، تصویری وصوتی غور از طرف بخش مطبوعاتی PRT-8 تقدیر شدند.
- ✓ قرار است پل پیاده روی بالای دریای هریرود در غرب فاملی ها اعمار گردد.
- ✓ نهمین دور تیم PRT در ولایت غور مسولیت امنیتی وبازسازی ولایتی رابه عهده گرفتند.
- ✓ به مقدار ۱۳۳ کیلوتریاک توسط نیروهای امنیتی پولیس ملی غور به محضرهیت موظف حریق گردید.

گزارشگر تیمور شاه احمدی

مصاحبه با مل پاسوال

عبدالباقی نورستانی ...

این قوماندانی به قریه نادانک رفته به تعداد ده فامل مهاجر را آزاد باموترهای پولیس به مرکز چغچران انتقال نموده اند.

جام : مشخصاً تا حال بخاطر تامین امنیت در منطقه سوخته ودستگیری عاملین قتل چه اقدامات از طرف شما صورت گرفته است ؟

قوماندان امنیه : بخاطر تامین امنیت در سوخته بطور جدی در تلاش هستیم وقابل ذکر میدانم که غرض آوردن وبرقراری صلح در آن منطقه دوباره معاون کشفی این قوماندانی به محل حادثه رفته همراه باهیت مختلط حسب هدایت مقام محترم ولایت موضوع را گزارش وبه مقام محترم ولایت ارایه نمودند. که تعداد از مظنونین به پنجه قانون سپرده شده وفعلاً موضوع به اساس فیصله امنیتی مقام ولایت از شورای محترم ولایتی وموی سفیدان ، علما ومتنفذین ولایت غور تقاضا به عمل آمده تادر حل وفصل نمودن قضیه تلاش جدی نمایند که آنها هم به حمدالله به کار خود آغاز نموده اند .

جام : بر اساس شکایت ها گفته میشود یکعده از افراد داخل پولیس به نا امنی های منطقه سوخته دست داشته آیا شما چنین حرف را تایید میکنید یاخیر؟

قوماندان امنیه : به صراحت باید یادآور شوم که پولیس به هیچ وجه در نا امنی واین قضیه دست نداشته فقط توطیه های دشمن است که میخواهد پولیس رانام بد سازد.

جام : آیا در جریان برگزاری انتخابات سال جاری پولیس موجوده غور به تنهای قادر به تامین امنیت است یاخیر؟

قوماندان امنیه : چون وضع امنیتی در ولایت غور لطف پروردگار نیگران کننده نبوده باز هم پولیس بخاطر تدابیر بهتر پروسه برگذاری انتخابات شورای ولایتی وریاست جمهوری از مرکز کشور نیز خواهان یک قطعه ریزرف گردیده است البته از بخش اردوی ملی وپولیس ملی افغانستان .

جام : تشکر آقای نورستانی قوماندان امنیه غور از اینکه حاضر شدید وبه سوالات ماهنامه جام پاسخ ارایه کردید.

قوماندان امنیه : از ماهنامه وزین جام نیز متشکرم .

سپاس گزاریم!

ماهامه جام از مساعدت نقدی یک هزار افغانگی فرهنگ

دوستانه نجیب الله خان رئیس موسسه بازسازی وانگشانی

فیروز کوه شکر می نمایم.

مژده

کمپاین ملی واکسیناسیون یا NIDS غرض چکاندن دو قطره واکسین ضد فلج اطفال در سرتاسر غور بتاریخ اول جوزا آغاز میگردد لذا از تمام والیدین گرامی توقع میرود تا طی مدت سه روزه که کمپاین جریان دارد تمام اطفال زیر پنجسال را بخانه های خود نگهدارند .

تازه های صحت

حق بیان !

تهیه کننده عثمانی

خطر تلفن همراه برای گوش انسان:

محققان عقیده دارند استفاده از گوشی های موبایل به مدت ۱۰ سال و یا بیشتر، احتمال خطر ایجاد تومور در گوش را ۴ برابر افزایش می دهد.

به گزارش مهر، نشریه اینترنت گزارش داد: از میان ۷۵۰ نفری که در یک انستیتوت تحقیقاتی در سوئد مورد بررسی قرار گرفته بودند، خطر یک نوع بیماری مربوط به اعصاب صوتی در آن سمت از سرشان که با گوشی موبایل تماس داشته ۹/۳ برابر افزایش پیدا کرده است. اما هیچ گونه خطری سمت دیگر سر آن ها را تهدید نکرده است.

بنا بر این گزارش «آگوستیک نوروما» یک غده خوش خیم در اعصاب بخش شنوایی است که می تواند به مغز و اعصاب آسیب رساند، و از هر ۱۰۰ هزار نفر، یک نفر به این بیماری مبتلا می شود.

این گزارش تاکید می کند افرادی که از گوشی های تلفن همراه کمتر از ۱۰ سال استفاده کرده باشند، خطر کمتری متوجه آن ها می گردد.

به گفته این محققان علت اصلی بروز این بیماری مشخص نیست اما مسلماً گذشت زمان احتمال وقوع آن را افزایش می دهد.

همچنین در این گزارش خاطر نشان شده، افرادی که می خواهند ساده ترین راه را برای در امان ماندن از این بیماری انتخاب کنند بهتر است از کیت هایی استفاده کنند که همچون هدفون بر روی گوش قرار می گیرد.

تسلط به دو زبان از مغز محافظت می کند:

براساس تحقیقاتی که در کانادا انجام شده است تسلط به دو زبان در مقابل افزایش سن و به هنگام پیری از مغز محافظت می کند. دانشمندان دریافته اند افرادی که از کودکی به دو زبان تکلم می کنند در مقایسه با اشخاصی که تنها یک زبان می دانند کمتر دچار ضعف قوای مغزی می شوند. مطالعات قبلی به روی کودکان نشان می داد که دوزبانه بودن می تواند بر خلاقیت و مهارت های انسان در حل مسائل بیافزاید، اما تاثیر توانایی در تکلم به دو زبان بر مغز در دوران پیری تاکنون ناشناخته مانده بود. نتایج مطالعه اخیر در نشریه "روانشناسی و سالخورده گی" منتشر شده است. در حدود ۱۵۰ بزرگسال که نیمی از آنها دوزبانه و نیم دیگر یک زبانه بودند مورد مطالعه قرار گرفتند و سرعت واکنش آنها مورد بررسی قرار گرفت. به نظر می رسد که سرعت واکنش افراد دوزبانه که بیش از ۶۰ سال داشتند کمتر از افراد جوانتر یک زبانه نبود. علت این پدیده که چرا تسلط به دو زبان می تواند عملکرد مغز را بهبود بخشد کاملاً مشخص نمی باشد. بی تردید تسلط به دو زبان می تواند بر شمارای از فرآیندهای مغزی تاثیر بگذارد، با این حال فواید آن احتمالاً تنها زمانی پدیدار می شود.

که فرد هر دو زبان را هر روز تکلم کند.

هدفمند

سفیه پی شه ده آورد به بازار
که او اندر سفاقت بود ناچار
خریدش جامه های پادشاهی
بدادش قول و قسم صبحگاهی
مرتب بود به شب هامیزبانی
شراب و غیبت و گه قصه خوانی
همی گفتش طریق و رسم پیکار
لگامش می گرفت اندر علف زار
سروپامقصدش بر ماعیان بود
لگدمال کردن حق بیان بود
بیآوردش به بزم تآب کندگل
بگیرد ماهی و آرام کنددل
سر انجام مرد کم هوش گشت حیوان
مرتب شه ده بشکست پیمان
بگفتابنده ذات خدایم
سعادت پیشه دار بقایم
نخواهم جز عدالت در حیاتم
بری الگون و پاندر ماماتم
سفیه باهر دو گوشش ماندحیران
ز ترس میله های سخت زندان
بر اینکه می بسازد فاش اسرار
بگفتاقصه را تاپای اخبار
مگر تا آفتابی گشت کج راه
سرا سیمه بگفتندش بد خواه
بگفتندشرم پندارم نفاق را
بکاریم در عقول بدر وفاق را
شویم هم دست و هم پیمان و هم درد
مبادا این چنین از دین شویم طرد

شهر وندان عزیزا

- ❖ مقالات چاپ شده فقط نظریات نویسنده گان است نه ازجام
- ❖ ماهنامه جام درویرایش خودرا محق میدانند.
- ❖ مطالب ارسال شده مسترد نمیگردد.
- ❖ نظریات و پیشنهادات سازنده شما راه کشای راه ما ست .
- ❖ از همکاران قلمی که مطالب خودرا به ما ارسال کرده اند سپاسگذاریم
(وزره ماهنامه جام)

مدیر مسئول : حامدالله دادفر

سردبیر : گل احمد عثمانی

معاونین سردبیر: برهان الدین علوی

ویراستار : فضل احمد امینی

گزارشگران : تیمورشاه احمدی

وگل آقا احمدی

طرح و دیزاین : خان محمد " سیلاب "

هیات تحریر : استاد فضل الحق فایق عبدالستار سنجر،

استاد محمود محبوبی ، محمدناصر انوری و عطا محمد محمدی.

تیراژ : ۳۰۰۰

آدرس های الکترونیکی :

osmany786@gmail.com

dadfar.h@yahoo.com

آدرس دفتر : ولایت غور مرکز چغچران